

Екстреною допомогою в реставрації такого необхідного (адже – сутнісного) міфу Європи стала альтернативна історія. Як уже згадувалося, спочатку в історіографічній практиці та галузі історичної реконструкції а згодом – у художній літературі. Спочатку – в англійській, і надалі – у всіх національних літературах Європи й США.

У літературах слов'янського світу на перешкоді альтернативній історії стояли ще два ідеологічні стовпи: приховане язичництво і тоталітаризм. Внутрішні міфи Європи (Європа – колыска цивілізації, Англія – колыска Європи, Німеччина – мати філософії, легенда про скандинавський світ, єдність Європи у контрастах, європейське мислення, європейська історія (розмежовуємо з історією Європи), міфологічне походження Європи (у прямому сенсі – з давньогрецького міфу про Європу) та ін.) в конструкції з двома вже вказаними стовпами творять сакралізацію історії.

Так, у спробі подолання цієї сакралізації та на кшталт прийнятої альтернативізації кожного компонента Європи, як ми вже зазначили, діють альтернативні history та story(s).

Отже, всі дослідження міфу Європи можна зарахувати до суми студій з альтернативної історії. Міфологізм Європи завжди творив альтернативу історизму, і, водночас, вони разом – парадигму значень цієї загадкової частини світу.

Безарова Г.І.

ПРОБЛЕМА «ЛЮДИНА – ІНФОРМАЦІЯ» В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Кафедра психології та філософії

Вищий державний навчальний заклад України

«Буквинський державний медичний університет»

Інформатизація суспільства спрямована на створення оптимальних умов для задоволення інформаційних потреб і реалізації прав громадян на основі формування та використання інформаційних ресурсів. Абсолютна більшість вчених пов'язують прихід інформаційного суспільства з декількома факторами. Перший – зростання обсягу інформації, з якою людині доводиться мати справу; другий – підвищення престижу освіти; третій – зростання цінності інформації у процесах управління та виробництва; четвертий – підвищення значення теоретичного знання і науки; п'ятий – початок формування багатозначущої особистості.

Однією з основних проблем інформаційного суспільства є взаємодія «людина та інформація». Перехід до інформаційного суспільства став наслідком «інформаційного вибуху». Людина має навчитись знаходити потрібну інформацію, «фільтрувати» інформаційний потік, а у разі необхідності захиститись від негативного інформаційного впливу. Ця проблема є досить актуальною в інформаційному суспільстві.

Тут варто згадати про теорію автономії особистості, в основі якої лежить ідея І. Канта про моральну автономію особистості. Важливе досягнення цієї теорії: акцент на внутрішньому аспекті свободи людини. Людині пропонується дистанціюватися від таких впливів з боку засобів масової інформації, за допомогою яких здійснюється маніпуляція людьми. Такий вплив спрямований на психічні структури людини для зміни її думок, переконань і цілей у визначеному напрямку.

Наступним важливим моментом у процесі впливу є поведінка особистості в конкретній ситуації, визначення позиції, прийняття нею адекватного рішення тощо. В цьому випадку при наявності «якісного» фільтру також велике значення має якість інформування, яке передбачає своєчасність, повноту, всебічність і достовірність наявної інформації. Забезпечення цих факторів є запорукою адекватної поведінки людини. Разом з цим, якщо не виконується хоча б одна із вимог до інформації, адекватність оцінки ситуації людиною гарантувати не доводиться. До того ж, якщо інформація містить грамотно продуману та організовану дезінформацію, яка є правдоподібною, людина навіть при наявності «якісного» фільтру може приймати рішення, адекватні змісту наявної інформації, але не адекватні реальній ситуації. За допомогою навмисно спотвореної, вибірково неповної інформації і цілеспрямованої дезінформації можна впливати не лише на рішення, що приймаються людиною, та на її поведінку, але й на елементи фільтру (систему цінностей, духовні і матеріальні інтереси і потреби, релігійні та філософські погляди тощо), корегуючи їх в бажаному напрямку, тобто на формування її як особистості (аналітика, вченого, керівника, політика тощо). В цьому полягає сутність механізму управління знаннями людини з метою впливу на прийняття ними рішень, на їх поведінку.

Механізми інформаційного впливу на людину ґрунтуються на використанні закономірностей сприйняття людиною інформації через підсвідомість. Відомо, що підсвідомість може програмуватися зовнішнім, неконтрольованим людиною інформаційним впливом. Наприклад, чим тонша психічна організація людини, тим більше вона емоційно уразлива. Маніпуляція свідомістю позбавляє людину можливості самостійного мислення і реальної свободи вибору. Слід зазначити, що ступінь інформаційного впливу на свідомість різна в різних індивідів і груп населення. Рівень ефективності зовнішнього впливу на свідомість людини залежить також від якостей особистості, на яку спрямовано цей вплив – психологічних, темпераменту, життєвого досвіду, виховання, рівня освіти, умов життя тощо. Однак, найкращим захистом від маніпуляції свідомістю, на наш погляд, є людські особистісні фактори – розум, інтелект, самостійність, воля, духовність людини тощо. Ось тут і проявляється позитивне значення теорії автономії І.Канта: людині пропонується взяти відповідальність за свою долю і тим самим отримати справжню, а не уявну свободу.

Питання дослідження і захисту свідомості людини цікавить філософів тривалий час. Ця проблема актуальна й нині, а в умовах інформаційної цивілізації вона набуває особливого значення. Особистість в інформаційному суспільстві досить часто виступає беззахисною перед небезпечною застосування нових

інформаційно-технічних засобів з метою збору інформації і впливу на індивідуальну і суспільну свідомість. Під впливом змісту інформаційних потоків, які людина сприймає, акцентів на окремих його фрагментах, інших факторів у неї формується образ мислення, її світогляд, система цінностей і інтересів, які з часом збагачуються і розвиваються в той чи інший бік, виступають під час аналізу поточної інформації уже у вигляді своєрідного морально-семантичного фільтру. Власне, від орієнтації та усталеності цього фільтру суттєво залежать вчинки, поведінка людини в тій чи іншій ситуації. На змістовні та якісні характеристики фільтру впливають історичні, національно-етнічні характеристики, система освіти, релігійні та філософські течії, ідеологічна пропаганда, інші складові інформаційного середовища. Природно, що значну роль при цьому відіграють засоби масової інформації (періодичні видання, радіомовлення та телебачення, Інтернет).

Поряд з традиційними методами управління суспільством, колективами і окремими особистостями все ширшого значення набуває метод централізованого впливу на широкі верстви населення – метод інформаційного управління. А одним із основних постулатів теорії управління є положення, згідно з яким еволюції у масовій свідомості досягнути набагато простіше, ніж здійснити революційні зміни.

Бичко Н.І.

БОТАНІЧНА НОМЕНКЛАТУРА (РОЗДІЛ «ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «РЕЦЕПТУРА»З ПРЕДМЕТУ «ЛАТИНСЬКА МОВА»)

Кафедра іноземних мов

Вищий державний навчальний заклад

«Буковинський державний медичний університет»

«Латинська мова» у медичному вузі передбачає вивчення розділу «Лексико-семантичне забезпечення вивчення теми «Рецептура», який включає в себе достатньо тем, присвячених ботанічній номенклатурі: «Назви лікарських рослин у номенклатурі лікарських засобів»; «Прикметники I групи у ботанічній номенклатурі»; «Прикметники III відміни в ботанічній номенклатурі» і т.д. Отже, беручи до уваги специфіку предмета, актуальність нашого дослідження полягає у виокремленні основних класифікаційних засад у ботанічній номенклатурі, що дозволить детальніше ознайомити студентів з вищезазначеним розділом дисципліни. З цього огляду об'єктом свого лінгвістичного аналізу ми обрали назви лікарських рослин у ботанічній та фармацевтичній номенклатурі. У світогляді наших предків ботанічні назви рослин відігравали значущу роль щодо лікування різних хвороб. Розвиток біологічної науки привів до появи величезної кількості нових біологічних термінів, утворених на базі грецьких і латинських слів. Велика потреба в новітніх методах класифікації рослинного і тваринного світу, оскільки попередня система створювалась на основі довільно взятих ознак. Дявидів рослин і тварин не було загальноприйнятими назв, а передавались вони великими термінами, що звичайно ускладнювало класифікацію назв та виникали великі проблеми щодо утворення систематики ботанічних назв рослин, які використовуються у фармації і до нашого сьогодення.

Шведський вчений Карл Лінней (1707-1778) вперше застосував *бінарну номенклатуру* і побудував владу *штучну класифікацію рослин і тварин*, описав біля 1500 видів рослин. Згідно з біноміальною номенклатурою К. Ліннея, кожний вид визначається двома латинськими назвами - родовою і видовою. Принцип подвійних назв зберігся в систематиці рослин і тварин донині. З плином часу кількість назв рослин і тварин зростала, а відсутність сталих номенклатурних правил призводила до їх плутанини. Назріла потреба виробити єдині для всіх ботаніків і зоологів номенклатурні правила. В 1867р. у Парижі на Міжнародному ботанічному конгресі були прийняті *«Правила ботанічної номенклатури»*, які постійно змінюються та доповнюються. Міжнародні правила зоологічної номенклатури вперше були опубліковані в 1905 р. Згодом на зоологічних конгресах у ці правила внесені відповідні зміни, доповнення, поправки. Нині діють *Міжнародний кодекс ботанічної номенклатури*, прийнятий XV Японським Міжнародним ботанічним конгресом, та *Міжнародний кодекс зоологічної номенклатури*, прийнятий XX Генеральною асамблеєю Міжнародного союзу біологічних наук. Згідно з вимогами кодексів, наукові назви всіх систематичних груп рослинного і тваринного світу мають бути латинськими або латинізованими, а біологи усіх країн повинні дотримуватися вказівок кодексів під час утворення нових латинських назв. Біологічна латина є міжнародною, спільною для різних мов. Оволодіння нею не лише сприяє вивченню спеціальних дисциплін, але і взаєморозумінню представників біологічних наук різних країн і національностей.

Наприклад родина Asteraceae:

Artemisia absinthium L. — полин гіркий. *Artemisia* — так називали полин античні автори. Можливо, назва пов'язана з ім'ям грецької богині Артеміди (*Artemis*). Пліній вважає, що назва дана на честь Артемізії Галікарнаської, дружини Мавзола, короля Карії (IV ст. до н. е.), яка вилікувалась за допомогою цієї рослини. Можливо також, що в основі назви лежить грецький прикм. *Artemes* — неушкоджений, здоровий, у зв'язку з лікувальними властивостями рослини. Іменник *absinthium* походить від грецького *a* — не, *psinthos* — задоволення, тобто рослина, яка не дає задоволення через свій гіркий смак.

Родина Solanaceae:

Atropa belladonna L. — красавка, белладонна або соннота. *Atropa* — таку назву дав цьому роду К. Лінней через отруйні його властивості, що пов'язано з ім'ям грецької богині — Атропи, яка нібито перерізує нитку життя кожного смертного (від грецького *atropos* — неминучий, невідворотний, безповоротний). Іменник *belladonna* — від італійського *bella* — гарна, *donna* — жінка. Жінки соком ягід цієї рослини натирали як